

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Серпень 2022 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 35
Департамент статистики та звітності

Головне

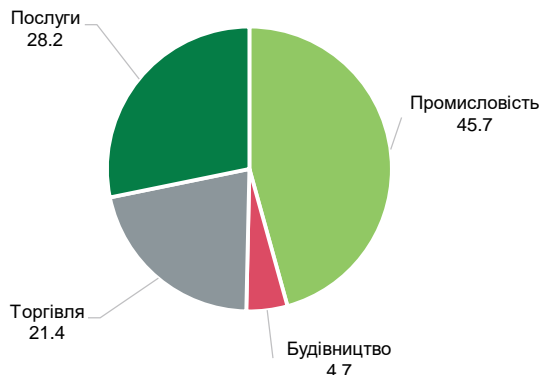
Бізнес продовжує адаптуватися до воєнних умов та дещо послабив негативні очікування щодо своєї економічної діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ЮДА) в серпні становив 44.1** (у липні – 43.6).

- Невизначеність із тривалістю війни та пов'язане з цим погіршення інфляційних очікувань, подальше руйнування виробничих потужностей, інфраструктури, значна вимушена міграція населення всередині країни стримують відновлення економічної активності підприємств усіх секторів економіки.
- Натомість сприятливі сезонні умови, релокація частини бізнесу до більш безпечних регіонів, а також поступове налагодження ланцюгів постачання вплинули на поліпшення очікувань підприємств будівництва та промисловості.
- Водночас на тлі вичерпання старих запасів та обмеження постачання нового товару підприємства промисловості та торгівлі очікують зниження залишків готової продукції та запасів/залишків товарів для продажу.
- Підприємства всіх секторів, що беруть участь в опитуваннях, зберігають високі очікування щодо здорожчання власної продукції/послуг на тлі посилення очікувань зростання цін на сировину та товари постачальників.
- Оцінки щодо зайнятості залишаються стриманими. Підприємства всіх секторів не очікують збільшення загальної чисельності працівників.

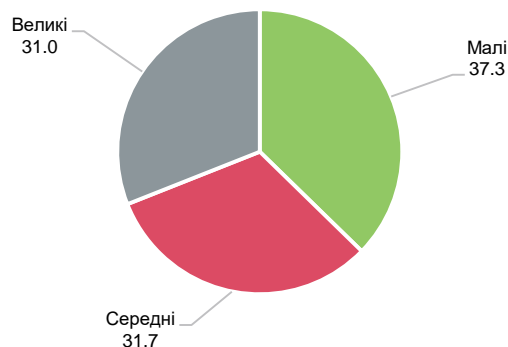
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

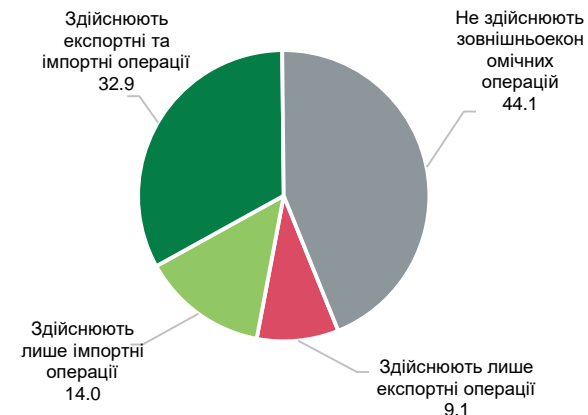
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 04 – 23 серпня 2022 року
- Опитано всього: 429 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у серпні порівняно з липнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Липень 2022	Серпень 2022	Зміна м/м
Промисловість	35.3	43.1	46.7	3.6
Будівництво	4.8	35.0	41.2	6.2
Торгівля	23.6	48.7	47.4	-1.2
Послуги	36.3	41.9	39.6	-2.3
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		43.6	44.1	0.4

Індекс очікування ділової активності

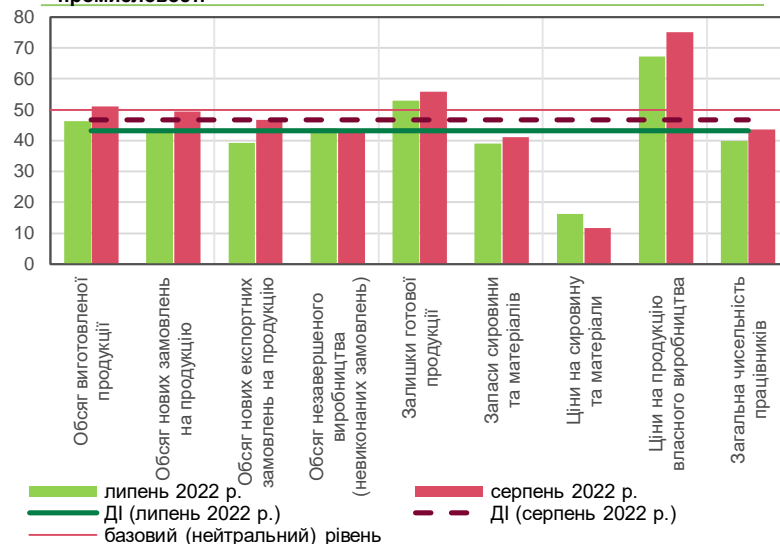
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

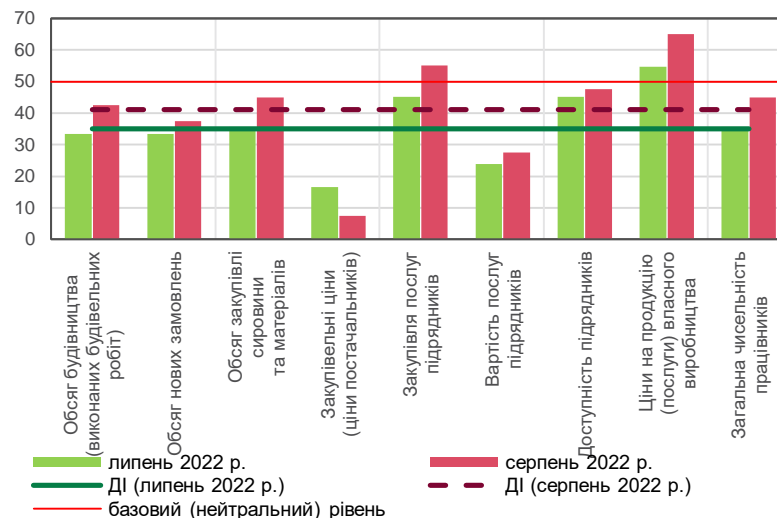
- Релокація частини підприємств до більш безпечних регіонів, поступове налагодження ланцюгів постачання та адаптація до нових умов позитивно відобразилися на оцінках економічних перспектив підприємств промисловості. У серпні **ДІ сектору дещо поліпшився і становив 46.7** (у липні – 43.1).
- На відміну від попередніх двох місяців, очіувалося **збільшення обсягів виготовленої продукції**: ДІ – 51.0 (у липні – 46.3).
- Респонденти сектору були менш песимістичні у своїх очікуваннях щодо обсягів нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних: ДІ – 49.5 та 46.7 відповідно (у липні – 43.7 та 39.3). Водночас погіршилися очікування щодо обсягів невиконаних замовлень: ДІ – 42.9 (у липні – 44.0).
- Посилилися та залишаються дуже високими очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 11.7 та 75.0 (у липні – 16.2 та 67.3 відповідно).
- Посилились очікування щодо зниження залишків готової продукції: ДІ – 55.9 (у липні – 52.9).
- Оцінки щодо загальної чисельності працівників залишаються негативні**: ДІ – 43.6 (у липні – 39.8).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

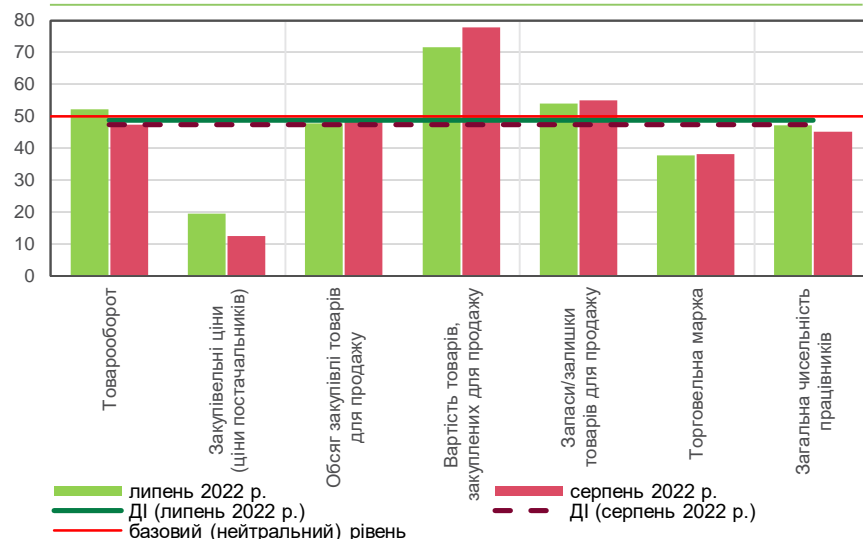
- Сприятливі сезонні умови, поступове відновлення будівництва житлових і нежитлових будівель, сприяло посиленню респондентами будівництва оцінок діяльності своїх підприємств: у серпні **ДІ становив 41.2** (у липні – 35.0).
- Знизився песимізм в очікуванні щодо обсягів будівництва та обсягів нових замовлень: ДІ – 42.5 та 37.5 (у липні – по 33.3 відповідно), а також обсягів закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 45.0 (у липні – 35.7).
- На тлі високих очікувань щодо зростання цін постачальників та вартості послуг підрядників (ДІ – 7.5 та 27.5, у липні – 16.7 та 23.8), посилились очікування щодо цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 65.0 (у липні – 54.8).
- Оцінки доступності підрядників дещо поліпшилися: ДІ – 47.5 (у липні – 45.2).
- У секторі все ще очікується скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 45.0 (у липні – 35.7).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

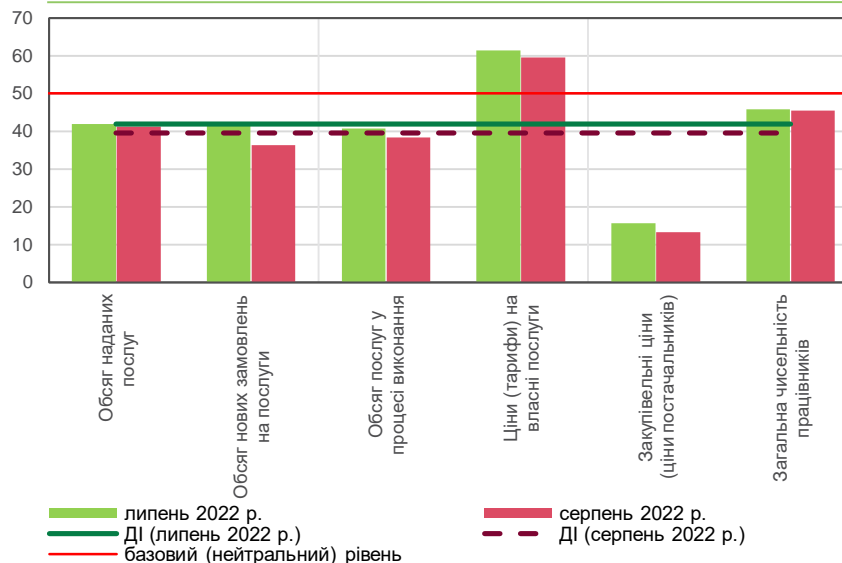
- Підприємства торгівлі у серпні незначно погіршили очікування щодо своєї економічної діяльності, однак все ще знаходяться найближче до нейтрального рівня: **ДІ становив 47.4** (у липні – 48.7).
- На відміну від попереднього місяця, респонденти налаштовані на зменшення товарообороту: ДІ – 47.3 (у липні – 52.2) та залишаються стриманими щодо обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 48.9 (у липні – 47.8).
- Посилились очікування як щодо зростання закупівельних цін, так і щодо вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 12.5 та 77.7 відповідно (у липні – 19.4 та 71.7).
- Збереглися очікування щодо зниження торговельної маржі ДІ – 38.0 (у липні – 37.8).
- Унаслідок вичерпання старих запасів та обмеження постачання нового товару, підприємства торгівлі вказують на зменшення запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 54.9 (у липні – 53.9), .
- Дещо посилились очікування щодо **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 45.1 (у липні – 47.2).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг мали найбільш стримані оцінки серед інших секторів економіки щодо своєї діяльності, зважаючи на подальше пошкодження транспортної інфраструктури, слабкий попит і втрату замовлень: **ДІ сектору погіршився і становив 39.6** (у липні – 41.9).
- Посилились очікування щодо зменшення обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також обсягів послуг у процесі виконання: ДІ – 41.3, 36.4 та 38.4 відповідно (у липні – 41.9, 41.5 та 40.7).
- На тлі вищих очікувань щодо зростання закупівельних цін (ДІ – 13.2, у липні – 15.7), послабилися очікування щодо підвищення тарифів на власні послуги: ДІ – 59.5 (у липні – 61.4).
- Керівники підприємств сектору продовжують очікувати **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 45.5 (у липні – 45.8).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у серпні 2022 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	28	47	26
Обсяг нових замовлень на продукцію	26	48	27
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	16	62	22
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	9	68	23
Залишки готової продукції	17	55	29
Запаси сировини та матеріалів	17	48	35
Ціни на сировину та матеріали	78	21	1
Ціни на продукцію власного виробництва	52	46	2
Загальна чисельність працівників	7	74	19

Дані опитування підприємств будівництва у серпні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	15	55	30
Обсяг нових замовлень	10	55	35
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	15	60	25
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	85	15	0
Закупівля послуг підрядників	25	60	15
Вартість послуг підрядників*	45	55	0
Доступність підрядників	15	65	20
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	30	70	0
Загальна чисельність працівників	10	70	20

Дані опитування підприємств торгівлі у серпні 2022 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	26	42	32
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	75	25	0
Обсяг закупівлі товарів для продажу	28	41	30
Вартість товарів, закуплених для продажу	64	27	9
Запаси / залишки товарів для продажу*	22	47	32
Торговельна маржа	7	63	30
Загальна чисельність працівників	4	82	14

Дані опитування підприємств сфери послуг у серпні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	19	45	36
Обсяг нових замовлень на послуги	14	45	41
Обсяг послуг у процесі виконання	9	59	32
Ціни (тарифи) на власні послуги	26	68	7
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	75	23	2
Загальна чисельність працівників	5	81	14

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІОДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)